

Årsplan i samfunnsfag 9.trinn 2023-2024

Faglærarar: Kjersti Monsen og Sissel Agasøster

Veke	Tema	Kompetansemål og kjerneelement	Lærestoff	Vurdering	Tverrfagleg
34-40	<p>1. Psykisk helse, ungdomstid og rusmidlar – ditt liv, dine grenser, dine val</p> <p>2. Seksualitet – ditt liv, dine grenser, dine val</p>	<p>Identitetsutvikling og fellesskap</p> <p>-Reflektere over likskapar og ulikskapar i identitetar, levesett og kulturuttrykk og drøfte moglegheiter og utfordringar ved mangfald.</p> <p>-Utforske og reflektere over eigne digitale spor og høvet til å få sletta spora og å verne om retten ein sjølv og andre har til privatliv, personvern og opphavsrett.</p> <p>-Reflektere over korleis identitet, sjølvbilete og eigne grenser blir utvikla og utfordra i ulike fellesskap, og presentere forslag til korleis ein kan handtere påverknad og uønskte hendingar.</p> <p>-Beskrive sentrale lover, reglar og normer og drøfte kva konsekvensar brot på desse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt.</p>	A-Univers Arena 9	<p>Kapittelprøve</p> <p>Utforskande oppgåver</p>	
42-44	3. Samisk eller norsk – om identitet, stoltheit og skam	<p>Identitetsutvikling og fellesskap Demokratiforståing og deltaking</p> <p>-Utforske og beskrive korleis menneske- og urfolksrettar og andre internasjonale avtalar og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til menneske, likestilling og likeverd.</p> <p>-Gjere greie for fornorsking av samane og dei nasjonale minoritetane og uretten dei har vore utsette for, og reflektere over kva konsekvensar det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå.</p>	A-Univers Arena 9	<p>Kreative oppsummeringsoppgåver</p> <p>Kapittelprøve</p>	

<p>45-50</p>	<p>4. Nasjonalisme – samhold, konflikt og undertrykking</p> <p>5. Første verdenskrig – årsaker og konsekvensar</p>	<p>Demokratiforståing og deltaking</p> <p>-Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk.</p> <p>-Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst.</p> <p>-Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av sentrale historiske og notidige konfliktar og reflektere over om endringar av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane.</p> <p>-Utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur.</p>	<p>A-Univers Arena 9</p>	<p>Kapittelprøve</p> <p>Utforskande oppgåver</p>	
<p>1-6</p>	<p>6. Mot en ny storkrig – mellomkrigstid og andre verdenskrig</p> <p>7. Okkupert – mellomkrigstida og andre verdenskrig i Noreg</p>	<p>Demokratiforståing og deltaking</p> <p>-Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av sentrale historiske og notidige konfliktar og reflektere over om endringar av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane.</p> <p>-Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk.</p> <p>-Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst.</p> <p>-Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av terrorhandlingar og folkemord, som holocaust, og reflektere over korleis ekstreme haldningar og ekstreme handlingar kan førebyggjast.</p>	<p>A-Univers Arena 9</p>	<p>Kapittelprøve</p> <p>Utforskande oppgåver</p> <p>Kapittelprøve</p>	

7-10	8. Mot ei betre verd – FN og internasjonalt samarbeid	Demokratiforståing og deltaking <p>-Utforske og beskrive korleis menneske- og urfolksrettar og andre internasjonale avtalar og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til menneske, likestilling og likeverd.</p> <p>-Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av sentrale historiske og notidige konflikhtar og reflektere over om endringar av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane.</p> <p>Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst.</p>	A-Univers Arena 9	Kapittelprøve Utforskande oppgåver	
11-18	9. Kampen om Afrika – kappløp om ressursar og koloniar 10. Fattigdom og rikdom i verden – store forskjellar	Demokratiforståing og deltaking Berekraftige samfunn <p>Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk.</p> <p>Utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur.</p> <p>Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst.</p> <p>Samanlikne korleis politiske, geografiske og historiske forhold påverkar levkår, busetjingsmønster og demografi i forskjellige delar av verda i dag.</p> <p>Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av sentrale historiske og notidige konflikhtar og reflektere over om endringar av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane.</p>	A-Univers Arena 9	Utforskande oppgåver Presentasjon/samtale Prosjekt oppgåve om statestikk	

19-21	11. Internasjonal handel – verda knytes tettare saman	<p>Berekraftige samfunn</p> <p>Utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur.</p> <p>Samanlikne korleis politiske, geografiske og historiske forhold påverkar levkår, busetjingsmønster og demografi i forskjellige delar av verda i dag.</p> <p>Beskrive ulike dimensjonar ved berekraftig utvikling og korleis dei påverkar kvarandre, og presentere tiltak for meir berekraftige samfunn.</p>	A-Univers Arena 9	<p>Utforskande oppgåver</p> <p>.</p> <p>Kapittelprøve</p>	
22-24	12. Arbeid, inntekt og forbruk – små og store val	<p>Berekraftige samfunn</p> <p>Vurdere korleis arbeid, inntekt og forbruk kan påverke personleg økonomi, levestandard og livskvalitet</p> <p>Utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur</p> <p>Samanlikne korleis politiske, geografiske og historiske forhold påverkar levkår, busetjingsmønster og demografi i forskjellige delar av verda i dag</p> <p>Beskrive ulike dimensjonar ved berekraftig utvikling og korleis dei påverkar kvarandre, og presentere tiltak for meir berekraftige samfunn</p>	A-Univers Arena 9	<p>Utforskande oppgåver</p> <p>Kapittelprøve</p>	

Det kan bli endringar undervegs!